

ΑΝΑ ΤΟΝ ΕΛΙΚΩΝΑ¹

ΒΑΛΛΙΣΜΑΤΑ

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους οὐδεὶς βεβαίως ἐσκέφθη νὰ μιμηθῇ τὰς Ἰσπανικὰς, Ἀγγλικὰς καὶ Σκωτικὰς ῥωμάνσας, ἢ τὰ βαλλίσματα. Διότι τὸ γερμανικὸν ἔθνος μῆτε πολιτικὴν μῆτε φιλολογικὴν συνάφειαν διετήρει κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα μὲ τοὺς Ἰσπανοὺς, Ἀγγλοὺς καὶ Σκώττους. Ὡσαύτως δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίσωσιν οἱ Γερμανοὶ παρὰ τῶν Γάλλων εἶδος ποιήσεως, τὸ ὁποῖον ἐν Γαλλίᾳ οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐθνικόν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ δευτέρου δὲν ἐφρερέθη βεβαίως ἐν Γερμανίᾳ εἰς χρόνους, καθ' οὓς τόσον ὀλίγον ποιητικὸν πνεῦμα ὤρχα ἐν Γερμανίᾳ, ὡς κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα. Ἀρα τὸ διηγηματικὸν δημῶδες ἔσμα ἐγεννήθη ἀφ' ἐκυτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν δημῶδων ἔσμάτων ἐν Γερμανίᾳ, κατὰ δὲ τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνα ἡγαπήθη ἰδιαίτερος.

Αἱ πλείσται τῶν γερμανικῶν τούτων ῥωμανσῶν καὶ τὰ βαλλίσματα εἶνε ἐκδήλως διάφοροι τῶν ἰσπανικῶν, ἀγγλικῶν καὶ σκωττικῶν. Τὸ παρὸν ἐφαινετο τότε τοῖς Γερμανοῖς ὀλιγώτερον ἢ τοῖς Ἰσπανοῖς, Ἀγγλοῖς καὶ Σκώττοις ὑπὸ ποιητικὸν ῥῶς. Τὸ ἀστικὸν πνεῦμα τῶν κατοίκων τῶν πόλεων καὶ ἡ ἀτασθαλία τῶν ἐξαγριωθέντων εὐγενῶν ἐν Γερμανίᾳ δὲν ἠνύβουν τοιαύτας διηγήσεις εἰς τὰς ὁποίας, ὡς εἰς τὰς ἡρωϊκὰς ῥωμάνσας καὶ τὰ βαλλίσματα τῶν Ἰσπανῶν, Ἀγγλῶν καὶ Σκώττων, αἱ ὑποθέσεις ἐλαμβάνοντο κυρίως ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος. Χαρίεντα καὶ συγκινητικὰ τολμήματα καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὴν ῥωμάνσαν ἐνθουσιώδη χαρακτῆρα, ἤρεσκον τότε εἰς τὸ μέγα δημόσιον ἐν Γερμανίᾳ ὀλιγώτερον ἢ εὐθὺς ἱστορίδια, τὰ ὁποῖα διηγούντο μετὰ τινος ἀπροκαλύπτου θυμωδίας μὲ τὸ ὕψος τῶν δημῶδων ἔσμάτων. Ἐπειτα αἱ πλείσται ῥωμάνσαι ἢ βαλλίσματα τῶν Γερμανῶν κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἀνῆκον εἰς τὸ φαιδρὸν καὶ κωμικὸν εἶδος, ὅπερ καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἐπὶ τῶν βρεττανικῶν νήσων δὲν ἦτο ἄγνωστον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἱπποτικὴ ῥωμάνσα δὲν παρεμνήθη ὅλως διόλου παρὰ τοῖς Γερμανοῖς. Αὐταὶ αἱ παλαιαὶ ποιητικαὶ παραδόσεις, ἐξ ὧν προῆλθε τὸ ἔσμα τῶν Νιβελοῦγγεν καὶ τὸ βιβλίον τῶν ἡρώων ἐπεξεργάσθησαν κατὰ τὸν τύπον τῶν βαλλισμάτων. Τοιοῦτο βάλλισμα εἶνε τὸ ἔσμα τοῦ ἀρχαίου *Χίλδεβραν*, τὸν αὐτὸν λογγοβαρδικὸν ἥρωα, ὅστις εἶνε γνωστός ἐκ τοῦ ἔσματος τῶν Νεβελοῦγγεν καὶ τοῦ βιβλίου τῶν ἡρώων, ἐπιτυχὲς ποίημα ὡς πρὸς τὸ ὕψος καὶ τὴν ὁμοιοκαταληξίαν ἐκτάκτως ὁμοιον πρὸς τὰς παλαιὰς τῶν Ἰσπανῶν, Ἀγγλῶν καὶ Σκώττων ἡρωϊκὰς ῥωμάνσας.

Εἰς ἄλλας τοιαύτας ἱπποτικὰς διηγήσεις ἐν λυρικοῖς μέτροις ἔδιδον περιοχὴν διηγήματος καὶ τεχνικὸν τύπον τοῦ ἔσματος τῶν ἀρχιφαιδρῶν μὲ μακροσκελεῖς στροφάς. Καὶ τοιαῦτα γερμανικὰ ποιή-

ματα ἐκ τοῦ ΙΔ' καὶ πιθανῶς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ἐγένοντο ἐκ νέου γνωστά. Ἀκριβῶς τοῦτο τὸ εἶδος τῶν γερμανικῶν βαλλισμάτων διαφέρει καὶ ὡς πρὸς τὸν μετρικὸν τύπον ἐκ τῶν πλείστων ἰσπανικῶν, ἀγγλικῶν καὶ σκωττικῶν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλα γνήσια γερμανικὰ ἱπποτικὰ βαλλίσματα ἐκ τῶν χρόνων τούτων δὲν ὑπολείπονται τῶν ἐξωτερικῶν ὡς πρὸς τὴν ποιητικὴν ἀξίαν, π. χ. τὸ ἐπιτυχὲς ἔσμα τοῦ εὐγενοῦς *Μοέριγγερ*, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἀνήκει εἰς τὸν ΙΕ' αἰῶνα. Τὰ φαιδρὰ καὶ κωμικὰ βαλλίσματα τῶν Γερμανῶν ἐκ τῶν χρόνων τούτων διακρίνονται ἀπὸ τοὺς δημῶδεις μῆμους, οἱ ὁποῖοι πρὸ πολλοῦ εἶχον εἰσχωρῆ εἰς τὸ διηγηματικὸν εἶδος τῆς γερμανικῆς ποιήσεως μόνον διὰ τοῦ μέτρου, εἰς ὃ ἀνήκει μία λυρική λαϊκὴ μελωδία. Τινὰ εἶνε πολὺ πεζὰ καὶ μικροῦ λόγου ἔξι, ἀλλὰ τότε μᾶλλον διασκεδαστικὰ καὶ φαιδρὰ. Τοιαῦτα κωμικὰ βαλλίσματα φαίνεται ὅτι ἐπλούτισαν καὶ τὴν ποιητικὴν φιλολογίαν τῶν κάτω Γερμανικῶν διαλέκτων κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Τὸ διδακτικὸν κωμικὸν δημῶδες ἔσμα τοῦ δοῦλου *Χένεκε* ἀνήκει πιθανῶς ἐνταῦθα. Ἐν τῇ κάτω γερμανικῇ διαλέκτῳ πιθανῶς ἐψαλλον βαλλισματοειδῆ ἔσματα εἰς ἃ ἔδιδε τὰς ὑποθέσεις τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν Χανσαίων πόλεων. Τοιοῦτον γερμανικὸν ἐθνικὸν ἀρχαῖον βάλλισμα εἶνε τὸ ἔσμα τοῦ *Στουρ-τσιβέχερ*, τοῦ διαβοήτου πειρατοῦ. Ἡ ἐν τῇ διαλέκτῳ τῆς ἄνω Γερμανίας ἐπεξεργασία ἐν ἣ διεσώθη τὸ ἔσμα τοῦτο εἶνε ἀναμφιβόλως μετάφρασις ἐκ τῆς γλώσσης τῆς κάτω Γερμανίας. Καὶ λοιπὸν γεγονότα τῆς ἡμέρας τότε, πρὸ πάντων περιλάλητοι ἱστορίαι ἀρπαγῶν καὶ ἀπαγωγῶν καὶ φόνων καὶ ὅ,τι ἄλλο ἐκ τῶν δημοσίων γεγονότων ἠδύνατο νὰ ἐνδιαφέρῃ τὸν λαόν φαίνεται ὅτι ἐψάλλοντο ἐν τῇ διαλέκτῳ τῆς ἄνω καὶ κάτω Γερμανίας. Τὸ παλαιὸν δημῶδες ἔσμα τοῦ Κόντο φὸν Κάουφουγγεν, τοῦ ἀρπαγῆ τῶν πριγκίπων, εἶνε τοιοῦτο βάλλισμα. Καὶ ἐὰν δὲ διὰ πάντων τούτων τῶν δημῶδων ἔσμάτων ἡ ἐθνικὴ τῶν Γερμανῶν ποιήσις δὲν ὑψώθη ἢ δὲν ἐξηυγενίσθη, ὅμως ὁ ΙΕ' αἰὼν μένει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς γερμανικῆς ποιήσεως μᾶλλον ἀξιοσημείωτος διὰ τὰ βαλλίσματα, ἢ διὰ τὰ πλείστα ἄλλα διηγηματικὰ ποιήματα, τὰ τότε δημιουργηθέντα ἐν τῇ γερμανικῇ γλώσσῃ. Πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι καὶ εἰς νοτιογερμανικοὺς στίχους ἐψάλλον πολλὰ γεγονότα ὑπὸ τὸν τύπον τῶν βαλλισμάτων ἀναμνησκόμεθα ἐνταῦθα τοῦ ποιήματος τοῦ βασιλέως *Αρθούρου*. Ἐπειδὴ πιθανῶς ἡ ἐν Μέλκενθουρξ ἐθνικὴ αὕτη διήγησις περὶ γενναίου βασιλέως τῶν ἀρχαίων Βενδῶν κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα εἶχε τύπον βαλλισματος.

Ἐν τῇ νεωτέρᾳ κλασικῇ φιλολογίᾳ τῶν Γερμανῶν διακρίνομεν δύο εἶδη βαλλισμάτων, τὸν τύπον τῶν ὁποίων ἐδημιούργησεν ὁ Σίλλερ, ὁ πρῶτος καλλιεργῆσας τὸ εἶδος τοῦτο ἐν τῇ τέχνῃ. Πρὶν ἢ ὅμως εἰσελθωμεν εἰς τὴν διαίρεσιν αὐτῶν ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν, ὅτι φιλολογικὸν γεγονὸς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐπὶ ὅλῃς διόλου ἄλλου ἐδάφους, ἔδωκεν ἀρρομήν νὰ καλλιεργηθῇ τὸ βάλλισμα οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχαίου ἐθνικοῦ αὐτοῦ τύπου, ἀλλ'

¹ Ἰδὲ σελ. 170.

ἐπὶ ἄλλῃ ὅλως νεωτέρᾳ. Τὸ γεγονός τοῦτο ἦτο ἡ διδασκαλία τοῦ Αὐγούστου Βόλφ, δισχυρισθέντος περὶ τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν ὅτι ταῦτα δὲν ἐποιήθησαν ὑπὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' ὅτι ἦσαν συλλογὴ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν βαλλισμάτων. Ἡ θεωρία αὕτη ἤγαγε τὸν Σίλλερ νὰ ποιήσῃ τὰ βαλλισματὰ τοῦ πόσον σχολιοτενῆ, καὶ μὲ τοσαῦτα ἐπιπολάζοντα περιγραφικὰ στοιχεῖα, ὥστε σήμερον οἱ κριταὶ δὲν ὀνομάζουν πλέον βαλλίσματα τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὡς τοιαῦτα στιχορρηθέντα.

Εἰς τὸ πρῶτον εἶδος τῶν βαλλισμάτων τοῦ Σίλλερ ἀνήκει ὁ Δύτης, τὸ Χειρόκτιον, ἡ Ἑργῆσις, ἡ Μάχη πρὸς τὸν Δράκοντα, τὰ ὅποια ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ποιητικῆς αὐτῶν ἀληθείας εἶνε καθαρὰ καὶ διευγῆ, διάπυρα ὑπὸ τοῦ καθαρωτάτου καὶ βαθυτάτου περιεχομένου. Εἶνε ὁ φωτεινὸς κόσμος τοῦ καθαρῶ καὶ ἐλευθέρου ἠθικοῦ αὐτοπροορισμοῦ. Ἡ ἠθικὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνταπόδοσις καὶ τιμωρία, εἶνε μόνον ἡ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη καὶ ὁ λόγος τῆς προτιθεμένης πράξεως. Τὸ δεύτερον εἶδος συνιστάμενον ἐκ τοῦ Δακτύλιου τοῦ Πεισιστράτου, τῶν Γεράνων τοῦ Ἰβύκου, τῆς Πορείας πρὸς τὸ Σιδηροχυτήριον, φέρει εἰς τὸ προσκλήριον τὴν εἰς τὸ πεπρωμένον πίστιν, καὶ τὴν ἄμεινον τοῦ Θεοῦ κυβένησιν, τοσοῦτον ἐκφραστικῶς, ὅσον καὶ ἐν τισιν ἄλλοις ποιήμασι τοῦ Σίλλερ ἐκ τῶν χρόνων τούτων ἐπαναλαμβάνεται καὶ φαίνεται ὅτι τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τῆς ἡδὴ ἐν αὐτῷ ὀργῆς ἐπιθυμίας νὰ συμφωνήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν αἰτιολογίαν τῆς νέας τραγωδίας μὲ τὴν τῆς ἀρχαίας. Τοῦτο ἦτο ἐπικίνδυνον τόλμημα. Ὁ Δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους εἰλημμένος ἐκ δημῶδους παραδόσεως τοῦ Ἡροδότου βασιζέται οὐσιωδῶς ἐπὶ τῆς οὐσιώδους τοῦ Ἡροδότου ιδέας περὶ τῆς τῶν Θεῶν νεμέσεως. Οὐχ ἥττον ἡ ἐντύπωσις εἶνε βαθύς συγκινητικὴ, ἐπειδὴ τὸ συναίσθημα τῆς προσωρινότητος καὶ τοῦ εὐμεταβλήτου τῆς τύχης εἶνε γενικῶς ἀνθρώπινον. Ἐν τοῖς Γεράνοις τοῦ Ἰβύκου ἰσχύει ἡ ἀρχαϊστικὴ αἰτιολογία, ὅτι ἡ παρισταμένη τῶν γερανῶν ἀγέλη, ἣν ὁ παθὼν κατὰ τὸν φόνον τοῦ ἐπεκαλέσθη ὡς ἐκδικητὴν, παρουσιάζεται ὡς ἄγγελος καὶ ἐκτελεστής τῆς νεμέσεως.

Μεῖγα μέρος τῆς ἐπιδράσεως τῶν βαλλισμάτων τούτων κεῖται κυρίως ἐν τῇ ἐπιτυχίᾳ τῆς ἐκτελέσεως. Ὅχι μόνον ἡ λεπτῶς ἐσκεμμένη σύνθεσις ἐν τῇ ἀκριβοῦς δραματικῇ πορείᾳ, τῇ ἰδιαζούσῃ εἰς αὐτὰ, ἀλλὰ ὅλως ἰδιαιτέρως καὶ ἡ ἐκτέλεσις, ἀντικειμενικωτάτη καὶ πλήρης ζωικῆς δυνάμεως τῶν ἐκτελεσθέντων. Ὁ Σίλλερ εἶχε τὸ συναίσθημα, ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται ἡ εὐνοϊκωτάτη περίστασις νὰ ἐξέλθῃ τις ὡς οἶόν τε ἐκτὸς ἐαυτοῦ, καὶ νὰ γυμνασθῇ ἐν τῇ ἀκριβοῦς πραγματικότητι καὶ ἐν τῷ ὀρισμένῳ τῆς μορφῆς. Ἡ πραγματικότης αὕτη ἀκριβῶς ἐπειδὴ τέως τὴν ἐσπερίτω κατέστη αὐτῷ τώρα πόσον ἐπιμελημένη μέριμνα ὥστε μόνον ὡς ἐκ τῆς τάσεως ταύτης ἐποίησε τὸν ἐπικήμενον ὁρῆνον τοῦ Ναδὸβσις, ὅστις αἰωρεῖται ἐπὶ τοῦ μεταγυμνίου, ἐνθα τὸ χαρακτηριστικὸν καὶ τὸ καλὸν διασπῶνται ἀλλήλων. Μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας καὶ μετὰ μεγαλοφυῶς εὐρετικότητος συμπληροῦ ὅ,τι

τῷ λείπει ἐκ τῆς αἰσθητικῆς περὶ τῆς ἀισθητικῆς καὶ τῆς ἐκ πείρας γνώσεως. Πρὸ πάντων ὁ Δύτης εἶνε ἐν τῇ τέχνῃ γραφικῆς περιγραφῆς ἀριστοτέργημα, μετὰ τὸν θαυμασμὸν ἄξιον. Διὰ τοῦ βαλλίσματος ὁ σύγχρονος ποιητὴς ἐκφράζει ἐν τῇ γενικότητι μίαν ψυχικὴν διάθεσιν καὶ ζωγραφίζει διὰ τοῦτο ἐν τῇ διηγήσει τοῦ ὅχι τόσο τὸ ἐξωτερικὸν συμβάν, ἀλλὰ τὴν ἐσωτερικὴν συγκίνησιν, ὡς συνέπεια τῆς ὁποίας συνεχῶς ὑποδηλοῦται μόνον τὸ ἐξωτερικὸν γεγονός, οὕτως ὥστε ἡ ἀνθρωπίνη ὑποκειμενικότης παρίσταται ὡς ἡ αἰτία τῆς ἀναπτύξεως. Διὰ τοῦτο κεῖται ἐν τῷ βαλλίσματι τὸ σπέρμα τοῦ δράματος μεταξὺ τῆς ἐπικῆς καὶ τῆς λυρικῆς ποιήσεως. Ἀποδεικνύεται δ' ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι τὰ ἀρχαῖα δημῶδη βαλλίσματα ὑπῆρξαν ἡ ἀφετηρία τοῦ λαϊκοῦ δράματος. Διὰ τοῦτο ἀγκαπητός εἶνε ἐν αὐτοῖς ὁ διάλογος, δι' οὗ οἱ χαρακτῆρες ἐκφράζουν αὐτὰ τὰ συναίσθηματά των.

Τοῦ Οὐλανδ ὁ Κόμης Ἐβερχερ εἶνε ὅλως ἐπικός καὶ ἐν τῇ ἐπικῇ αὐστηρῇ ἀριστοτεχνίᾳ ὁ τοῦ Σίλλερ εἶνε λυρικός. Τὸν ἀντιπῶν ὁ Καλὸς σύντροφος, τὸ θυγάτριον τῆς Ξενοδόχου, Ὁ βοσκὸς καὶ ἡ βοσκοπούλα τοῦ Οὐλανδ εἶνε ὅλως λυρικά. Τὰ βαλλίσματα τοῦ Γκότε εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον λυρικά, εἶνε εἰκόνες ψυχικῶν διαθέσεων. Τὸ τριαντάφυλλον τοῦ λειβαδίου, τὸ μενεξεδάκι, ὡς καὶ ὁ Φαῶς καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Θούλης, καὶ ὁ Ἄλφος, εἶνε φυσικοὶ τόνοι, ἐνῶ ὁ Σίλλερ καθιστᾷ κατανοητὴν τὴν δύναμιν τῆς ἠθικῆς αὐτοσυνειδησίας ἐν ἐπικαῖς εἰκόσιν. Καὶ ὁ Ἄινε ἐποίησέ τινα λυρικά βαλλίσματα πρώτης τάξεως: Τοὺς δύο ροζενδιόρους, καὶ Ὁλαφρ' ἐξῆρε δ' ἐν τῷ Λωρέλιν ἀπ' εὐθείας τὸ ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον καὶ ἐξέφρασε τὸ ὅτι οὐχὶ τὸ γεγονός καθ' αὐτὸ, ἀλλὰ ἡ ἐκ τούτου ἐγκατοπτριζομένη θυμικὴ κατὰστασις τοῦ ποιητοῦ εἶνε τὸ κύριον θέμα.

Διὰ τοῦτο τὸ βάλλισμα ἀσμενίζει νὰ προσάγῃ τὰ πάντα εἰς τὸ ἐνεστώς. Ὁ Ὅμηρος οὐδέποτε λαλεῖ κατ' ἐνεστώτα: «Τὸ σπαθί σου γιατί εἶν' ἐτσι δὲ ματοβαμμένο;»

Διὰ τοὺς νεοσσούς τοῦ ἡμετέρου Παρνασσοῦ ὅσοι ἤθελον ἀποπειραθῇ νὰ ἐπεξεργασθῶσι δημῶδεις ἐλληνικὰς παραδόσεις ὑπὸ τὸν τύπον τῶν βαλλισμάτων δὲν θὰ ἦτο ἀνωφελές νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα τὰ γνωρίσματα καὶ τοὺς κανόνες τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῇ συνθέσει νεωτέρων βαλλισμάτων. Τὸ σημερινὸν βάλλισμα εἶνε ποίημα ἁσματικόν, ἐν ᾧ ἐξαιρεται τὸ γεγονός εἰς τὴν ψυχικὴν διάθεσιν εἶνε βραχύ, ἀλλὰ πλήρες ζωῆς εἶνε οὐσιωδῶς λυρικόν. Ἐπομένως τὸ βάλλισμα εἶνε τραγοῦδι ἐπικόν, τραγοῦδι, ἐν τῷ ᾧ ὁποῖον δεσπόζει ὁ τόνος τῆς διαθέσεως καὶ ὁ ἁσματικὸς τύπος, καὶ τὸ ὅποσον διὰ τοῦτο ἀντλῶναι τὸ γεγονός ὅλως εἰς βαθὺ καὶ θερμὸν συναίσθημα.

Ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων γερμανικῶν βαλλισμάτων παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ τοῦ Χίλδενβρανδ, ποίημα σφόδρα ὁμοῖον πρὸς τὰ ἀγγλικά καὶ σκωττικά, ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν πλοκὴν τῆς ὑποθέσεως. Τὸ βάλλισμα τοῦτο ἐποιήθη μετὰ τοῦ 1350 καὶ 1500 μ. Χ.

Ἀπὸ τῆ γῶρα θέλω νὰ ἔβγω,
λαλεῖ ὁ Χίνδενθρανδ βαριά.
Τοὺς δρόμους ποῖς θεὰ μου δείξει,
κατὰ τῆς Βέρνης τὰ χωριά;

Ἐγὼ τὰς ἔχω λησμονήσει,
ἡμέρας τώρα 'ς τῇ σειρᾷ,
τριανταδύο χρονάκια ἔχω,
νὰ ἰδῶ τὴν Οὔτη τὴν κυρά.

Ὁ δούκας Ἀμελουγγ τοῦ λέγει,
μέσ' 'ς τὸ λιβάδι τὸ βαθύ,
ἀπὸ τῆ γῶρα ἂν βγῆς τί θαῦρης;
γοργὸ παλληκαριοῦ σπαθί.

Τί θαῦρης παρ' ἐμπρός; Μιὰ νιότη,
τοῦ Ἀλεθρανδ θὰ βρῆς πολλή,
κι' ἂν εἶχες ἄδικα μαζί σου,
θενὰ σᾶς κάμη προσβολή.

Ἄν κατεπάνω μου χοιμήσῃ,
μὲ θάρρος περηφανευτὸς,
σχιζῶ τὴν πράσινὴ του ἀσπίδα,
θαρρῶ δὲν θὰ τοῦ ἀρέσῃ αὐτό.

Τὸν θώρακά του κομματιάζω,
θὲ νᾶνε μιᾶς σπαθιᾶς δουλειά.
Κι' ἂς πάῃ νὰ τὸ παραπονιέται,
'ς τῆς μάννας του τὴν ἀγκαλιά.

Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάνῃς,
ὁ Διετερίχος τοῦ λαλεῖ,
γιατί τὸν Ἀλεθρανδ τὸν νέο,
τὸν ἀγαπῶ παρὰ πολὺ.

Νὰ τοῦ μιλήσῃς ὥσ' ἄν φίλος,
γιὰ τὴ φιλία μας τ' ἀπαίτῳ,
νὰ σὲ ἀφήσῃ νὰ περάσῃς,
τὸν κάθε δρόμο σ' ἀνοιχτό.

Καθὼς περνάει ἀπὸ τὸ δάσος,
κατὰ τῆς Βέρνης τὰ νερά,
προσβάλλεται μὲ μιὰ μανία,
ἀπὸ ἓνα νιὸ παλληκαρά.

Προσβάλλετ' ἀπὸ παλληκαρί,
γοργότερο ἀπὸ τὸ Βοριά,
γιὰ πὲς μου, γέρο, τί γυρεύεις,
μέσ' 'ς τὰ δικά μου τὰ χωριά;

Φορεῖς τὸν θώρακα ποῦ ἀστράφτει,
γυῖος βασιλιᾶ θᾶσαι καλός!
Μὲ κᾶνεις μ' ἀνοιγμένα μάτια,
νὰ γείνω, ἥρωα μ', τυφλός.

'Σ τὰ σπίτια σου ἔπρεπε νὰ μείνῃς,
νᾶχῃς ἀνάπαυσι πολλή,
μέσα 'ς αὐτὴν ἔδω τὴ λαύρα.
Γελάει ὁ γέρος καὶ λαλεῖ.

'Σ τὰ σπίτια μου ἔπρεπε νὰ μείνω,
'ς τὸ σπίτι μου τὸ δροσερό;
Μ' ἀρέσει ἐμὲ νὰ ταξιδεύω,
μὲ τῆς ζωῆς μου τὸν καιρὸ.

Νὰ ταξιδεύω πολεμόντας,
καὶ νὰ γυρίσω ἥρωικά,
σένα τὸ νέο σὲ τὸ λέγω,
μ' αὐτὰ τὰ γένια τὰ λευκά.

Τὰ γένι' αὐτὰ θὰ σὲ τὰ βγάλω,
γέρο, ποῦ ἔχεις μωραθῇ,
τὸ αἵμά σου, τρανταφυλλένιο,
'ς τὰ μάγουλά σου θὰ χυθῇ.

Τὸ θώρακα καὶ τὴν ἀσπίδα
δός μου! Τοῦ κράζει μὲ βοή,
καὶ νὰ γενῆς αἰχμάλωτός μου,
ἂν θὲς νὰ μείνῃς 'ς τὴ ζωή.

Τὸν θώρακα καὶ τὴν ἀσπίδα,
ἔφθασα πιά νὰ τὰ νδουθῶ.
'Σ τὸν Πλάστη, 'ς τὸν Χριστὸ σ' ὁμῶνω,
ἐμπρός σου θὰ ὑπερασπισθῶ.

Τὰ λόγια καὶ οἱ δύο τ' ἀφίνουν,
τὰ ξίφη σύρουν κοφτερά.
Τὸ ὅτι καὶ οἱ δύο ζητοῦνε,
τὸ βρῆκαν τώρα μὲν χαρά.

Δὲν ξεύρω πῶς τὸ παλληκαρί,
χτυπᾷ τὸν γέρο δυνατά,
ποῦ ὁ γέρο-Χίνδενθρανδ τρομάζει,
πιὰ ἢ καρδιά του δὲν κρατᾷ.

Ἐφτὰ ὀργυιᾶς πετιέται πίσω,
ἐμπρός σὲ τέτοιο ἓνα κακό!
Γιὰ πὲς μου, νιέ, αὐτὸ τὸν χτύπο,
'ς τὸν ἔμαθ' ἓνα θηλυκό;

Ἀπ' τὲς γυναῖκες δὲν θὰ μάθω,
ποιὰ σὲ ταιριάζει ἀπλοχεριά.
'Εσκώτωσα πολλοὺς ἵπποτας,
μέσ' 'ς τοῦ μπαμπᾶ μου τὰ χωριά.

Πολλοὺς ἵπποτας ἔχω, γέρο,
μέσ' 'ς τὸ παλάτι μου, θαρρῶ,
κ' ὅ,τι δὲν ἔμαθ' ἀκόμη,
γιὰ νὰ τὸ μάθω εἰμπαρῶ.

Ἀπὸ τῆ μέση τότε πιάνει,
ποῦνε τὸ σῶμα πιὸ βαρὺ,
πρὸς πίσω τὸν σκουνοῦ καὶ πέφτει,
'ς τὴν ἀγριάδα τὴ γλωρή.

Γιὰ πὲς μου τώρα, παλληκαρί,
θὰ γείνω ξεμολογητής.
'Ἄν ἦς' ἐσὺ κᾶνα λυκοῦδι,
ἀπὸ ταμὲ θὰ γιαιτρευτῇς.

Ὅποιος παλιὸ τηγάνι τρίβει,
μουντσούρα παίρνει καὶ κακό.
'Ἐτσι παθαίνει, παλληκαρί,
μ' ἐμένα τὸν γεροντικό.

Δός μου τὴ ξεμολόγησή σου,
ἔδω 'ς τὰ χόρτα τὰ γλωρά.
'Ορθὰ κοφτά, αὐτὸ 'ς τὸ λέγω,
σὴν μὲ κυττάζεις τολμηρά.

Πολὺ γιὰ λύκους συντυγχίνεις,
γυροῦν τὴ στάνη ὥσ' ἂν κ' ἐσύ.
'Ἐγὼ εἶμ' εὐγενῆς σπαθᾶτος,
ἀπ' τὴν Ἑλλάδα τὴν χρυσή.

Μαυὰ μου εἶνε ἡ κυρὰ ἡ Οὔτη,
μιὰ δουκίσσα μὲ τὴν τιμή,
τὸν Χίνδενθρανδ ἔχω πατέρα,
τὸν ἔχω ἀγάπη ἐγὼ θερμή.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Λέν τῇ μαμά σου κυρά Οὔτη,
μιὰ δοῦκισσα 'ς τὸν τόπο αὐτό;
Ὁ Χίλδενθρανὸς ἐγὼ εἶμ' ὁ γέρος,
παιδὶ μου σὺ ἀγαπητό!

Ἄνοι τὴν περικεφαλαία,
πάνω 'ς τὸν στόμα τὸν φιλῶ.
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἅς εἶνε,
καὶ οἱ δύο μας ἤμεθα καλά.

Πατέρα, ἀγαπητὲ πατέρα,
πληγίες ποῦ σ' ἔδωκα κακιές,
καλλίτερα ἦτον νὰ τὰς ἔχω,
'ς τὴν κεφαλὴ μου πελεκιές!

Σιώπα, καλὸ παιδί μου, τώρα,
γιατρεύεται ἡ πληγὴ περνῶ.
Ἀρκεῖ ποῦ ὁ Θεὸς ὁ Πλάστης,
ἐδῶ μᾶς ἔσμιξε ξανά.

Αὐτὴ ἡ Βίς θὰ τὰς γιατρεύσῃ,
τὰρξά πρὸς τὸν ἐσπερινό,
ἡ Βίς ποῦ ὁ Ἀλεθρανὸς τὴν φέρει,
ἀπὸ τῆς Βέρνης τὸ βουνό.

Τί ἔχει ὁ νέος 'ς τὸ κεφάλι;
στεφάνι ἀπὸ χρυσὸ γυτὸ.
Τί φέρν' ὁ νέος εἰς τὸ πλευρὸ του;
Ἕνα πατέρα ἀγαπητό.

Τὸν φέρει αὐτὸς μέσα 'ς τὴ σάλα,
τόνε καθίζει 'ς τὸ φαγί,
νὰ φάγῃ καὶ νὰ πιῇ τοῦ λέγει,
πιάνει τὴ μάνα του ἡ ὀργή.

Παιδί μου ἀγαπητό, παιδί μου,
ἡ πράξι αὐτὴ σ' εἶνε βραχεία.
Μ' ἔναν αἰγμάλωτο νὰ τρώγῃς,
αὐτὸς 'ς τὴν πιὸ καλὴ μεριά!

Σιώπα, μάνα μου, σιώπα,
θὰ 'ς τὸν γνωρίσω 'ς τὸ λεπτό.
Μπροστά μου ἦλθε 'ς τὸ λειβάδι,
θὰ μὲ σκοτώσῃ 'ς τὸ λεπτό!

Καὶ ἄκουσ με, καλὴ μαμά μου,
αἰγμάλωτος δὲν εἶν' αὐτός.
Εἶνε ὁ Χίλδενθρανὸς ὁ γέρος,
πατέρας μου ὁ ἀγαπητός.

Μαμά μου, ἀγαπητὴ μαμά μου,
κέρασ' τον τώρα κατὶ τί.
Σηκώνει γύνει 'ς τὸ ποτῆρι,
ἐμπρὸς του ἡ ἴδια τὸ κρατεῖ.

Μαλαματένιο δαχτυλάκι,
'ς τωσχίο στόμα σου κρατεῖς;
Τ' ἀφάνει, πέφτει 'ς τὸ ποτῆρι,
τῆς Οὔτης τῆς ἀγαπητῆς.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Γ. BIZYHNOS

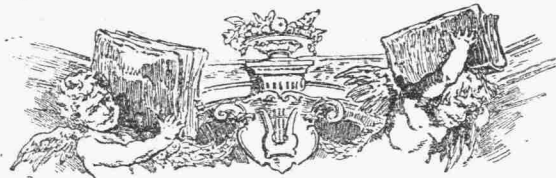

Προφύλαξις τῶν δένδρων.

Μέθοδος πρὸς παρακώλυσιν τῶν καμπῶν, ὅπως μὴ ἀναρριχῶνται εἰς τὰ δένδρα ἐφηρμόσθη τελευταῖον, συνισταμένη ἐξ ἀλλεπαλλήλων ὀρειχαλκίων συρμάτων, τὰ ὅποια περιβάλλουσι τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου εἰς ἀπόστασιν ἡμίσεος δακτύλου ἀπ' ἀλλήλων. Τὰ σύρματα ταῦτα εὐρίσκονται ἐν συναφείᾳ πρὸς πηγὴν τινὰ ἡλεκτρισμοῦ, καὶ ὅταν ἡ κάμπη δοκιμάσῃ ν' ἀναρριχθῇ εἰς τὰ μέταλλα, λαμβάνει ἑξαστα κτύπον ὅστις ἢ τὴν λυώνει ἢ τοὐλάχιστον τὴν καταρρίπτει χαμαί. Δυνάμεθα νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξε κοινὸν σχέδιόν τι πρὸς προφύλαξιν τῶν δενδρουλλίων καὶ ἀνθέων ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν κοχλιῶν, διὰ τοποθετήσεως δακτυλίου ἐκ τσίγκου καὶ ὀρειχαλκου περὶ τὴν ῥίζαν. Τὰ δύο μέταλλα θιγόμενα ὑπὸ τοῦ ὕγρου σώματος τοῦ κοχλίου ἀναπτύσσουσιν ἄρκετον ἡλεκτρισμὸν ὅπως βιάσῃ τὸ ζωῦριον νὰ στραφῇ εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἐπισκευαὶ καὶ καταδαφίδεις.

Ἡ ἐν Λονδίῳ «Ἐταιρία τῆς προστασίας τῶν ἀρχαίων Οἰκοδομῶν» λίαν ὠφελίμως καὶ ἀξιοζήλως ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐργάζεται. Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν, ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις ἔλεγεν ὅτι πολλὰ τῶν ἀρχαίων κτιρίων τοῦ Λονδίνου ἐσώθησαν τελευταῖον τῇ ἐπεμβάσει τῆς Ἐταιρίας ἀπὸ τῆς καταστροφῆς ἢ τῆς ἐπισκευῆς, τὰ ὅποια εἶνε πολλὰς συνώνυμα. Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει ἡ Ἐταιρία ἐξέφρασε τὴν λύπην τῆς ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν κατώρθωσε νὰ προλάβῃ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Ἐλένης, παρὰ τὴν Ἐπισκοπικὴν λεγομένην πύλιν, ἐνδὲς τῶν οὐλίων παλαιῶν μνημείων τοῦ Λονδίνου, σωθέντος ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἐμπρησμοῦ τοῦ 1666, ἀλλὰ μὴ δυνηθέντος νὰ σωθῇ ἀπὸ τῆς καταστρεπτικῆς μανίας τῶν νεωτέρων ἐπισκευαστῶν καὶ ψευδομηχανικῶν. Οἰκία δέ τις, ἥς ἡ καταδαφίς ἐκρίθη ἀναγκαία χάριν τῆς διαπλατύνσεως τῆς ὁδοῦ, ἀνωκοδομήθη κατὰ τὴν κυρίαν πρόσοψιν τῆς μετὰ τοῦ περικαλλοῦς ἀετώματος ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ αὐλῇ τοῦ μουσείου τοῦ Σάουθ-Κένσιντον.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

Ἐκτενὴ καὶ εὐμενέστατην κρίσιν περὶ τῶν «Εἰδώλων» τοῦ κ. Ροῖδου ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ γερμανικῷ περιοδικῷ «Philologische Wochenschrift» ὁ γνωστὸς βυζαντινολόγος Κ. Κρουμβάχερ.

Ἐπὶ τῇ ὁγδοηκοντὰς ἐτηρίδι τοῦ Ἐρνέστου Κουρτίου, ἐορτασθισμένη τῇ 21 προσεχούς Αὐγούστου, ἐσηματίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Λάμπρου, κοσμητόρος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, Π. Καββαδία, γενικοῦ ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων, Γ. Ν. Χατζηδάκι, Ν. Γ. Πολίτου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Α. Ν. Σκιᾶ ὑφηγητοῦ, ἧτις ἀνέλαβον τὴν ἐκδοσὶν τεύχους τιμητικοῦ, περιέχοντος συλλογὴν πρωτοτύπων διατρίβων Ἑλλήνων λογίων καὶ ἀφιερουμένου πρὸς τὸν μέγαν γερμανὸν ἑλληνιστὴν καὶ ἀρχαιολόγον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐπινεύσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, οἱ ἐκ Γερμανίας φίλοι τοῦ Κουρτίου θὰ στήσουν ἐν Ὀλυμπίᾳ τὴν προτομὴν του.